

**UCHWAŁA NR XIV/112/15
RADY MIEJSKIEJ W GRODKOWIE**

z dnia 16 grudnia 2015 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla
Gminy Grodków na 2016 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1286) Rada Miejska w Grodkowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Grodków na 2016 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Grodkowa.

§ 3. Uchwała podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Grodkowie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Jadwiga Demska

Załącznik do Uchwały Nr XIV/112/15
Rady Miejskiej w Grodkowie
z dnia 16 grudnia 2015 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok

W dzisiejszych czasach problem uzależnienia jest bardzo powszechny. Wpływ na to miał przede wszystkim postęp współczesnej cywilizacji, który pomimo, iż doprowadził do wielu pozytywnych osiągnięć w różnych dziedzinach życia oraz licznych udogodnień, to spowodował także skutki negatywne. Nie jest więc przypadkiem, że właśnie w naszym stuleciu wprowadzono pojęcie "epidemii uzależnień", która przybrała rozmiary stanowiące zagrożenie dla całego społeczeństwa. Zjawiska te prowadzą do psychodegradacji jednostek dotkniętych tego rodzaju zaburzeniami, do rozkładu rodziny, do degradacji życia społecznego. Zjawisko uzależnień widoczne jest obecnie w każdym środowisku. Zacołanie społeczne wobec problemu i narastająca bieda, powoduje, że ludzki umysł jest tak zaprzątnięty myślą o zdobyciu pieniędzy na przeżycie, że giną wszelkie wartości. Zmniejsza się znaczenie wartości i spójności rodziny. Ponadto ginie indywidualność człowieka, zmniejszają się więzi społeczne - ludzie często żyją obok siebie zupełnie nie zwracając na siebie uwagi. W takich warunkach ludzie stają się nietolerancyjni na wszystko, co mieści się w ramach społecznych oraz znieczuleniu. Często zagładają do kieliszka, by zapomnieć choć na chwilę o świecie. Palą papierosy, bo to koi ich nerwy. Nie mają czasu na rozmowę z dziećmi, bo są zajęci pracą zawodową. Sytuacja dzieci i młodzieży w tych warunkach jest bardzo specyficzna. Głównym jej zadaniem jest nauka, przy czym nie stanowi ona zadowolenia ze względu na swoją stereotypowość, stanowi natomiast źródło frustracji dążenia każdego młodego człowieka do niezależności. Młody człowiek uzależnia się z tego samego powodu, dla którego wielu dorosłych pije alkohol: żeby się rozluźnić i uciec przed stresem. Dzieci twierdzą że, "prochy" uwalniają od problemów i pomagają zapomnieć o kłopotach. Narkotyki, papieros, alkohol to coś, dzięki czemu mogą poszpanować i zyskać akceptację kolegów.

Zasadniczej rangi nabiera więc zagadnienie profilaktyki, która jest szeregiem działań mających na celu uchronienie nas przed konkretnymi uzależnieniami, chorobami, zaburzeniami rozwoju czy patologiami społecznymi.

Działania profilaktyczne powinny być skoncentrowane zarówno na jednostce, jak i na społeczeństwie. Ponadto profilaktyka powinna przebiegać na poziomie społeczności lokalnej. Tylko wtedy jest możliwe wykorzystanie właściwych i skutecznych sposobów działania dostosowanych do indywidualnych potrzeb członków danej społeczności.

Niniejszy program ma na celu przedstawienie informacji dotyczących oddziaływań profilaktycznych i terapeutycznych, które mogą mieć wpływ na zapobieganie uzależnieniom oraz przemocy wśród mieszkańców Gminy Grodków. Efektem realizacji programu może być nie tylko zmniejszenie ilości występowania problemów uzależnień, ale także zwiększenia wiedzy dojrzałości społeczno-emocjonalnej społeczeństwa.

I. CZĘŚCIOWY RAPORT Z DIAGNOZY LOKALNYCH ZAGROZEŃ SPOŁECZNYCH PRZEPROWADZONY W 2013 ROKU.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w Gminie Grodków. Diagnozę przeprowadziło Studio Diagnozy i Profilaktyki z Krakowa. W badaniu osób dorosłych wzięły udział 102 osoby (58 kobiet i 44 mężczyzn).

W pierwszym pytaniu poproszono o ocenę ważności różnych problemów społecznych w środowisku lokalnym. Przyjętą w tych badaniach miarą ważności różnych problemów społecznych jest odsetek respondentów, którzy wskazują dany problem jako bardzo poważny. Wśród najpoważniejszych problemów społecznych w gminie Grodków, zdaniem respondentów, na pierwszym miejscu znajduje się bezrobocie. 58,4% badanych mieszkańców uważa, że brak pracy stanowi bardzo poważny, zaś 31,7% ankietowanych określa go jako poważny problem społeczny. Na kolejnym miejscu znajduje się zubożenie społeczne, alkoholizm, problemy mieszkaniowe oraz zanieczyszczenie środowiska. Nieco mniej

poważnymi problemami społecznymi są, w ocenie respondentów: narkomania, wzrost przestępczości, kryzys norm moralnych oraz kryzys rodzinny. Nieco mniej badanych ocenia jako poważny problem HIV/AIDS.

W gminie Grodków problem alkoholizmu pojawia się na trzecim miejscu ważnych problemów społecznych. Zjawisko to jest jednak dość powszechne w całej Polsce.

Zapytano o postawę względem dostępności alkoholu. Poproszono badanych o określenie, czy uważają, że alkohol jest towarem szczególnym, w związku, z czym dostęp do niego powinien być ograniczony i kontrolowany, czy też alkohol jest towarem, jak każdy inny i zasady sprzedaży nie powinny być wyjątkowe.

Występuje rozbieżność, co do odpowiedzi w tym pytaniu w zależności od płci. 69,6% badanych kobiet jest za ograniczeniem sprzedaży alkoholu w stosunku do 51,2% badanych mężczyzn. Większość badanych osób wskazuje na specyfikę tego towaru i postuluje za ograniczeniami. W badaniu zainteresowanie było w kierunku, czy respondenci zauważyli zmiany w obyczajowości spożywania alkoholu w swoim środowisku. 55,7% badanych stwierdziło, że zdecydowanie spożycie wzrosło, 36,1% badanych nie zauważa zmian na przestrzeni ostatnich 10 lat, a 8,2% badanych uważa, że zmalało. Występują różnice w odpowiedziach w zależności od płci. 65,5% badanych kobiet i 42,9% badanych mężczyzn zauważa wzrost spożycia alkoholu, 27,3% badanych kobiet oraz 47,6% badanych mężczyzn nie zauważa zmian. 7,3% badanych kobiet oraz 9,5% badanych mężczyzn zauważa spadek spożywania alkoholu. Największym zainteresowaniem wśród badanych mieszkańców cieszy się piwo. 57,8% badanych deklaruje, że spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, a 27,5% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Nieco mniejszą popularnością wśród badanych mieszkańców cieszy się wino oraz napoje wysokoprocentowe. 55,8% badanych spożyło napoje wysokoprocentowe przynajmniej raz w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 13,7% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. 48,1% badanych deklaruje, że spożyło przynajmniej raz wino w ciągu ostatnich 12 miesięcy, zaś 7,9% badanych spożywało je 10 lub więcej razy. Zjawisko nadmiernego spożywania alkoholu może być powiązane z agresywnym zachowaniem i pojawiać się w życiu publicznym w postaci bójek, awantur, pobić czy wulgaryzmów. Zapytano respondentów, czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy od badania doświadczyli lub byli świadkami któregoś z tych nieprzyjemnych przeżyć. 23,5% badanych nie było świadkami ani uczestnikami takich wydarzeń, natomiast prawie połowa respondentów doświadczyła lub była świadkiem głośnego i nagannego zachowania młodzieży, kolejno 27,5% osób doświadczyło awantury, 21,6% osób - wandalizmu, 13,7% osób bójki i 3,9% osób - bezpośredniej krzywdy w postaci kradzieży, pobicia czy wulgaryzmów. Kolejnym ważnym zagadnieniem poruszonym w badaniu był problem nadużywania alkoholu. Poproszono badanych o zdefiniowanie alkoholizmu. Istniała możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi przez jednego badanego. Najwięcej badanych wskazuje na utratę kontroli nad własnym życiem (59,8% badanych), chorobę, którą można powstrzymać (46,1%) oraz problemy z silną wolą (29,4% badanych). Takie podejście wskazuje na dużą świadomość i znajomość tematu oraz jest wyrazem empatii zrozumienia problemu. 17,6% badanych mówi o alkoholizmie jako o chorobie nieuleczalnej, a alkoholika utożsamia z osobą, która pije i będzie piła, 17,6% badanych sądzi, że jest to sposób życia. Należałoby zwrócić szczególną uwagę na edukację w tym zakresie. Alkoholizm z medycznego punktu widzenia jest chorobą, z którą należy walczyć poprzez specjalistyczną pomoc oraz wsparcie najbliższych. Ta wiedza powinna być dana każdemu, gdyż w każdej rodzinie może pojawić się ten problem.

Spożywanie alkoholu wśród dzieci i młodzieży.

W przeprowadzonym badaniu wzięło udział 227 uczniów. W szkołach podstawowych przebadano 71 uczniów (32 dziewczynki i 39 chłopców), w szkołach gimnazjalnych 89 uczniów (45 dziewczyn i 44 chłopców), a w szkołach ponadgimnazjalnych 67 uczniów (36 dziewczyn i 31 chłopców). Średnia wieku w szkołach podstawowych wyniosła 12,8 lat, w gimnazjach – 15,2 lat, zaś w szkołach ponadgimnazjalnych – 17,6 lat. Ankieta składała się z 60 pytań zamkniętych. Uczniowie szkół podstawowych wypełniali krótsze ankiety (50 pytań zamkniętych).

Jak to już zostało zaznaczone, alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną używką w środowisku młodych ludzi, co potwierdzają prowadzone sondáže. Średni wiek pierwszego kontaktu z alkoholem wynosił dla poszczególnych grup wiekowych: 11 lat – uczniowie szkół podstawowych, 12,8 lat – gimnazjaliści, 14,3 lat – uczniowie szkół ponadgimnazjalnych. Jeżeli chodzi o zróżnicowanie między płciami w kwestii spożywania alkoholu, w szkołach podstawowych do wypicia alkoholu przyznało się

9,4% badanych dziewczynek oraz 25,6% badanych chłopców. W gimnazjum alkohol wypilo 75% badanych chłopców oraz 60% badanych dziewczyn. W szkołach ponadgimnazjalnych alkohol piło kiedykolwiek w życiu 88,9% badanych dziewczyn oraz 96,8% badanych chłopców, co stanowi bardzo duży odsetek młodych ludzi mających kontakt z alkoholem. W badaniu ESPAD z 2011 roku kiedykolwiek w życiu piło alkohol 89% gimnazjalistów oraz 85,6% gimnazjalistek, a także 96,2% uczniów oraz 94,2% uczennic szkół ponadgimnazjalnych. Przyczyny sięgania po alkohol mogą być różne, od społecznych i towarzyskich, po próbę radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. Jako najczęstszą przyczynę spożywania alkoholu uczniowie szkół podstawowych wskazali obawę przed odrzuceniem, chęć zaimponowania oraz presję rówieśniczą. Uczniowie ze starszych grup wiekowych wskazywali często na okazje towarzyskie jako powód sięgania po alkohol. Jest to zgodne z polską obyczajowością, według której spotkania rodzinne i towarzyskie powinny odbywać się przy napojach alkoholowych. Uczniowie szkół gimnazjalnych, oprócz okazji towarzyskich, wskazywali również często chęć zaimponowania oraz presję rówieśniczą. Dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyczyną sięgania po alkohol również często była chęć zaimponowania oraz chęć zapicia problemów i smutków. Wraz z wiekiem rośnie odsetek badanych, którzy spożywają alkohol z braku możliwości bardziej atrakcyjnego spędzania wolnego czasu. W pytaniu o dostępność alkoholu w środowisku dzieci i młodzieży w mieście i gminie Grodków zaobserwowano znaczne zróżnicowanie odpowiedzi wraz z wiekiem ankietowanych. Wyraźnie widać tendencję wzrostową w dostępności alkoholu w otoczeniu młodych ludzi. Wśród uczniów szkół podstawowych 18,3% ankietowanych uznało zakup alkoholu za czynność bardzo łatwą bądź raczej łatwą, natomiast podobnej odpowiedzi udzieliło już zdecydowanie więcej gimnazjalistów – 49,5% oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych – 76,1%. Łatwy dostęp do alkoholu dla osób niepełnoletnich jest sprzeczny z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 1982 r., wyraźnie zabraniającej sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia. Uzyskane wyniki są zbliżone do wyników badań ESPAD z 2011 roku, w których 49,3% gimnazjalistów oraz 73,1% uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklaruje, że zakup piwa jest dla nich bardzo łatwy, 39,5% gimnazjalistów oraz 67,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych uznaje zakup wina za czynność bardzo łatwą, zaś 33,4% gimnazjalistów oraz 67,5% uczniów szkół ponadgimnazjalnych wypowiada się w ten sposób o kupowaniu wódki. Badani młodzi mieszkańcy gminy Grodków najczęściej swój pierwszy kontakt z alkoholem mieli podczas wakacji oraz w czasie wolnym. Picie alkoholu po raz pierwszy w czasie wakacji zadeklarowało 66,7% uczniów szkół podstawowych, 48,3% gimnazjalistów oraz 29% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. 8,3% uczniów szkół podstawowych, 17,2% gimnazjalistów oraz 41,9% uczniów szkół ponadgimnazjalnych spożyła pierwszy raz w życiu alkohol w czasie wolnym. Badani uczniowie, szczególnie w najmłodszej grupie wiekowej, mieli czasami kontakt z alkoholem pierwszy raz w życiu w domu. Badani młodzi mieszkańcy gminy Grodków wskazywali ponadto na zabawę sylwestrową. Wyniki te można porównać do rezultatów badań Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii z 2008 roku. Według tamtego sondażu do picia piwa w ciągu ostatniego miesiąca przyznawało się 75% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, do picia wódki – 54%, do spożywania wina – 29% młodych ludzi. Spożycie piwa w gminie Grodków wynosi 50,5% w grupie gimnazjalistów, 87,9% w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych, spożywanie wina – gimnazja – 22,3% uczniów, szkoły ponadgimnazjalne – 55,1% uczniów. Natomiast poziom picia napojów wysokoprocentowych wynosi 41,4% w gimnazjach, 80,4% w szkołach ponadgimnazjalnych. Porównując wyniki tego badania z wynikami badań KBPN z 2008 roku należy zachować ostrożność, gdyż w naszym badaniu, odmiennie do badania ogólnopolskiego, pytaliśmy o częstotliwość spożywania alkoholu, bez podania ram czasowych, dlatego też uzyskane wyniki w tym badaniu mogą być wyższe. 42,4% gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem spożywało alkohol okazjonalnie (kilka razy w roku), 6,8% gimnazjalistów – kilka razy w miesiącu, 18,6% gimnazjalistów – średnio raz w miesiącu, 3,4% gimnazjalistów - prawie codziennie, 1,7% gimnazjalistów - więcej niż raz w tygodniu, a kolejnych 27,1% uczniów z tej grupy wiekowej spróbowało alkoholu tylko raz w życiu. 34,4% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, spożywało napoje alkoholowe kilka razy w miesiącu, 9,8% uczniów – średnio raz w miesiącu, 8,2% uczniów – więcej niż raz w tygodniu, 41% uczniów - okazjonalnie (kilka razy w roku), a 3,3% uczniów spróbowało tylko raz. We wszystkich grupach wiekowych spożywanie alkoholu było najczęściej wynikiem własnej inicjatywy. W ten sposób odpowiedziało 91,7% uczniów szkół podstawowych, 76,3% gimnazjalistów oraz 82% uczniów szkół ponadgimnazjalnych mających kontakt z alkoholem. Ponadto młode osoby były namawiane do spożycia alkoholu przez znajomych (8,3% uczniów szkół podstawowych, 22% gimnazjalistów oraz 18% uczniów szkół ponadgimnazjalnych). 1,7% gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, przyznało, że namówił ich do tego

członek rodziny. Kolejne pytanie dotyczyło upojenia alkoholowego. Picie w znacznych ilościach prowadzić może do uszczerbku zdrowia oraz nagannych zachowań, zaburzających porządek publiczny. Zapytano uczniów, czy zdarzyło się im kiedykolwiek upić (stracić kontrolę nad swoim zachowaniem). Wśród uczniów szkół podstawowych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem, 8,3% uczniów odpowiedziało twierdząco na to pytanie. Wśród gimnazjalistów, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu 62,7% uczniów nie miała tego typu doświadczeń, 27,1% gimnazjalistów – upiło się tylko raz, a 10,2% gimnazjalistów upiło się 2-9 razy. Wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy deklarowali wcześniej spożycie alkoholu, 54,1% uczniów nie miało tego typu doświadczeń, 19,7% uczniów upiło się tylko raz, 24,6% uczniów – kilka razy, zaś 1,6% uczniów upiło się 10 lub więcej razy. Podsumowując 1,4% uczniów szkół podstawowych, 24,4% gimnazjalistów oraz 41,8% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przynajmniej raz w życiu upiło się, tracąc kontrolę nad własnym zachowaniem (procenty dotyczą wszystkich badanych uczniów, a nie tylko tych, którzy deklarowali wcześniej kontakt z alkoholem.). W badaniu ESPAD z 2011 roku uwzględniono dwa poziomy nadmiernego spożycia napojów alkoholowych: przekroczenie progu nietrzeźwości oraz silne upicie się (wypicie tyle, żeby zataczać się, bełkotać, nie pamiętać, co się działo). Do przekroczenia progu nietrzeźwości chociaż raz w życiu przyznało się 48,6% gimnazjalistów oraz 70,3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych, zaś do silnego upicia się chociaż raz w życiu przyznało się 44,5% gimnazjalistów oraz 65,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki uzyskane w naszym badaniu wskazują na niższy odsetek uczniów, którzy posiadali tego typu doświadczenia. Rodzina odgrywa istotną rolę w wychowywaniu młodego pokolenia. Rodzice mogą mieć decydujący wpływ na podejmowanie doświadczeń z substancjami psychoaktywnymi przez ich dzieci, dlatego też ta kwestia została poruszona w badaniach. Uczniowie udzielali odpowiedzi na pytanie o reakcję rodziców w sytuacji, gdy wrócili do domu pod wpływem alkoholu. Połowa uczniów szkół gimnazjalnych oraz prawie jedna trzecia uczniów szkół ponadgimnazjalnych nie doświadczyła takiej sytuacji. W sytuacji, kiedy rodzice rozpoznają stan upojenia alkoholowego u dzieci, czasami reagują gniewem. Niepokojący wydaje się jednak znaczny odsetek sytuacji, w których rodzice nie zorientowali się, że ich dzieci znajdują się pod wpływem alkoholu (37,3% gimnazjalistów i 41,7% uczniów szkół ponadgimnazjalnych).

II. RYNEK ALKOHOLOWY W LATACH 2014-2015:

(Stan na 28.10.2015 r.)

Wyszczególnienie	Ogółem		do 4,5% oraz piwo		od 4,5% do 18% bez piwa		powyżej 18%	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
Punkty sprzedaży (detal, gastronomia)	66	66	65	65	55	55	55	54
Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży	295	293	300	298	354	352	354	358

W roku 2015 wydano 66 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w tym :

(stan na 28.10.2015 r.)

- do spożycia poza miejscem sprzedaży 8
- do spożycia w miejscu sprzedaży 17

W roku 2015 wydano 17 zezwoleń jednorazowych.

III. STRUKTURA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Działania Funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Grodkowie:

a) Ogółem wszystkie wykroczenia w 2014 roku – **350**, w tym:

- zakłócanie spokoju publicznego pod działaniem alkoholu – 83,
- kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości oraz po użyciu alkoholu – 45,
- spożywanie alkoholu w miejscach publicznych - 222.

Ponadto funkcjonariusze Komisariatu Policji w Grodkowie w 2014 roku:

- zatrzymali 43 nietrzeźwych użytkowników dróg publicznych, zarówno pojazdami mechanicznymi, jak również rowerami,
- zatrzymali administracyjnie celem wytrzeźwienia w PDOZ Komendy Powiatowej Policji w Brzegu – 91 osób, w tym i interwencji domowych jak również z interwencji publicznych,
- nietrzeźwych lub pod wpływem narkotyków nieletnich ujawniono – 2, którzy po sporządzeniu dokumentacji zostali przewiezieni do domu bądź od razu przekazani pod opiekę rodziców.

b) Ogółem wszystkie wykroczenia w I półroczu 2015 r. – **159**, w tym:

- zakłócanie spokoju publicznego pod działaniem alkoholu – 17,
- kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości oraz po użyciu alkoholu – 20,
- spożywanie alkoholu w miejscach publicznych - 122.

Ponadto funkcjonariusze Komisariatu Policji w Grodkowie w I półroczu 2015 roku:

- zatrzymali 11 nietrzeźwych użytkowników dróg publicznych, zarówno pojazdami mechanicznymi, jak również rowerami,
- zatrzymali administracyjnie celem wytrzeźwienia w PDOZ Komendy Powiatowej Policji w Brzegu – 51 osób, w tym i interwencji domowych jak również z interwencji publicznych,
- nie odnotowano nietrzeźwych lub pod wpływem narkotyków nieletnich.

Funkcjonariusze Komisariatu Policji w Grodkowie na bieżąco dokonują kontroli na wszystkich zmianach a w szczególności w porze wieczorowo-nocnej miejsca zgromadzenia się młodzieży oraz osób dorosłych, gdzie mógł być spożywany alkohol, gdzie może być zakłócany spokój i porządek publicznych, gdzie są łamane normy prawne w celu eliminowania takich negatywnych zjawisk, poprawiając tym samym stan bezpieczeństwa w gminie Grodków. Ponadto kładzie się główny nacisk na problem rodzin dotkniętych problemem alkoholowym w różnym stadium zaawansowania. Dzielnicy odwiedzają rodziny, w których występuje problem alkoholowy, mobilizując m.in. do poprawy poprzez uświadamianie konsekwencji prawnych.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej:

a) w 2014 roku:

- ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej – 566,
- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny – 72,
- liczba dzieci korzystających z obiadów w szkołach opłaconych przez OPS – 421.

b) w I półroczu 2015 roku:

- ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej – 431,
- liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej, objętych tą pomocą z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego członka rodziny – 56,
- liczba dzieci korzystających z obiadów w szkołach opłaconych przez OPS – 315.

3. Formy udzielanej pomocy w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym w okresie od stycznia do października 2015 r.:

- 1) ilość zarejestrowanych osób – 63;
- 2) ilość zanotowanych i załatwionych spraw – 101, w tym m.in.:
 - a) ilość spraw związanych z nadużywaniem alkoholu – 39,
 - b) ilość spraw związanych z przemocą – 6,
 - c) ilość wniosków o alimenty – 48,
 - e) ilość spraw związanych z eksmisją – 3,

- f) ilość spraw o rozwód – 27,
- g) ilość porad dot. problemów opiekuńczo-wychowawczych – 9
- h) ilość spraw związanych z nadużywaniem środków odurzających – 3.
- i) ilość porad prawnych, motywacyjnych, socjalnych – 135.

4. Formy udzielanej pomocy w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym dla młodzieży w okresie od stycznia do października 2015 r.:

W indywidualnych spotkaniach z psychologiem/specjalistą terapii uzależnień uczestniczyła łącznie 63 osoby, w tym: 27 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz rodziców i opiekunów. Konsultacje dotyczyły :

- eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi (głównie alkoholem i marihuaną) i ich wpływu na organizm młodego człowieka;
- możliwych negatywnych konsekwencji (np. sprawy sądowe, nadzór kuratorski itp.) wynikających eksperymentowania z tymi substancjami – ukazywanie strat;
- skłonności do zachowań ryzykownych (m.in. samookaleczanie, weekendowe picie, granie za pieniądze np. automaty do gry);
- spędzania dużej ilości czasu w świecie wirtualnym (Internet, gry komputerowe, portale społecznościowe, telefony komórkowe) kosztem życia w świecie realnym – zagrożenie uzależnieniem od Internetu (grupa ryzyka) – coraz większy problem wśród młodych ludzi – nowa grupa uzależnień związana z rozwojem techniki;
- wpływu funkcjonowania młodzieży w „wirtualnym świecie” na ich relacje z rodziną i rówieśnikami (problem izolacji, utraty rzeczywistych kontaktów międzyludzkich itp.).

5. Dane dotyczące wykonywania usług zdrowotnych przez Poradnię Terapii Uzależnień „DORMED” w Grodkowie.

Wyszczególnienie	2013	2014
Ilość wykonywanych usług zdrowotnych	1782	1769
Sesje diagnostyczne	131	107
Terapia indywidualna	1237	1230
Terapia grupowa- ogółem:	988 osób	1004 osoby
- dla uzależnionych	414 godzin	432 godziny
- dla współuzależnionych	15 osób	15 osób
Dorośle Dzieci Alkoholików	2	4

IV. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI PROFILAKTYCZNEJ I NAPRAWCZEJ.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest organem kolegialnym, na którym spoczywa obowiązek podejmowania czynności zmierzających do zmotywowania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu. Zgodnie z art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi postępowanie zobowiązujące do podjęcia leczenia odwykowego dotyczy osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy oraz systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny. Oznacza to, że sam fakt uzależnienia od alkoholu nie może stanowić samoistnej podstawy do zobowiązania danej osoby do podjęcia leczenia odwykowego, lecz towarzyszyć muszą temu także określone negatywne zachowania w sferze społecznej. O zastosowaniu ww. procedury wobec osoby uzależnionej stanowi sąd rejonowy, właściwy dla miejsca jej zamieszkania lub przebywania, na wniosek właściwej terytorialnie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora.

W roku 2015 do Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 59 wniosków dotyczących objęcia leczeniem odwykowym, /stan na 28.10.2015 r./ Do Sądu Rodzinnego w Nysie skierowano 6 wniosków w sprawie zobowiązania do leczenia odwykowego. Do dnia 28.10.2015 r. wysłano 306 wezwań do osób, które miały zgłosić się na posiedzenie Gminnej Komisji. W stosunku do 74 osób przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego. Natomiast z 18

osobami - świadkami, osobami współzależnymi przeprowadzono rozmowy na temat leczenia osoby nadużywającej alkoholu, jako najbliższego członka rodziny.

W Grodkowie działa Poradnia Terapii Uzależnień „DORMED”, mieszcząca się w Grodkowie przy ul. Słowackiego 5. W Poradni oprócz terapii z osobami uzależnionymi, prowadzone są zajęcia z osobami współzależnymi oraz z Dorosłymi Dziećmi Alkoholików.

Ważnym zasobem w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych jest Stowarzyszenie Abstynenckie "NOWE ŻYCIE" przy którym działa grupa samopomocowa "AA". W każdy czwartek oraz niedzielę organizowane są otwarte spotkania dla osób uzależnionych.

Ponadto funkcjonuje Punkt Konsultacyjno- Informacyjny dla osób uzależnionych od alkoholu i współzależnych oraz dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie z siedzibą w Grodkowie przy ul. Elsnera 15., który czynny jest w każdy wtorek przez dwie godziny. Pomocą są objęte przede wszystkim osoby, które nie radzą sobie same z pokonaniem problemów i potrzebują poradnictwa, wsparcia, motywacji do działania. Oferta Punktu nie ogranicza się jedynie do osób dotkniętych przemocą domową, problemem alkoholowym. Zgłaszają się również osoby, które borykają się z innymi trudnościami, jak opiekuńczo-wychowawcze, zawiłymi sprawami administracyjno-prawnymi, uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Podejmowane działania mają zazwyczaj formę długofalową.

W Grodkowie, w budynku przy ul. Elsnera 15 w każdą środę działa także Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla młodzieży, w którym przyjmuje psycholog, terapeuta uzależnień. Zadaniem jego jest motywowanie do zmiany postaw i zachowań dotyczących picia alkoholu lub zażywania substancji psychoaktywnych wśród młodych ludzi, informowanie na temat możliwości podjęcia leczenia w sytuacjach, które tego wymagają, udzielania informacji i wsparcia członkom rodzin osób eksperymentujących lub uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, prowadzenia profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, udzielenia porad i konsultacji terapeutycznych, rozpoznawania i udzielania porad w sprawie innych zagrożeń i patologii.

Bardzo ważną formą umożliwiającą działalność profilaktyczno-terapeutyczną są placówki wsparcia dziennego – świetlice dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. Na terenie naszej gminy jest 5 świetlic, w tym: w Grodkowie przy PSP nr 3, w Publicznych Szkołach Podstawowych w Jędrzejowie, Kopicach, Kolnicy i Gnojnej. Rekrutację dzieci do świetlic dokonują wychowawcy prowadzący zajęcia w świetlicy. Zadaniem świetlicy jest m.in. organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi, itp.).

Ważnym wsparciem dla prowadzenia działalności profilaktycznej i naprawczej jest Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grodkowie. W placówce tej pracuje zespół specjalistów, u których można uzyskać pomoc psychologiczną i pedagogiczną.

Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się m.in. udzielaniem pomocy osobom samotnie gospodarującym jak i rodzinom. Pomoc jest udzielana w formie finansowej, tj. wszelkiego rodzaju świadczenia, jak i pozafinansowej – praca socjalna. Pomoc pieniężna udzielana jest, gdy spełnione jest kryterium dochodowe oraz występują przesłanki m.in. choroba alkoholowa, przemoc w rodzinie, bezrobocie.

Policja jest instytucją, która m.in. jest obowiązana do podejmowania niezbędnych działań zmierzających do zapobiegania popełniania przestępstw i wykroczeń na terenie naszej gminy. Inspiruje i uczestniczy w spotkaniach organizowanych m.in. przez szkoły, które mogą przyczynić się do poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego, zwłaszcza patologii, właściwej edukacji i wychowania młodzieży. Realizuje zadania z zakresu zapobiegania przemocy w rodzinie. Funkcjonariusze policji zwracają szczególną uwagę na sprzedaż i spożywanie alkoholu nieletnim, oraz spożywanie napojów alkoholowych w miejscach publicznych.

Straż Miejska realizuje m.in. zadania związane z ochroną spokoju i porządku publicznego w miejscach publicznych.

Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała wójtów, burmistrzów, prezydentów miast do utworzenia zespołów interdyscyplinarnych. W 2012 roku w naszej gminie Zarządzeniem Burmistrza Grodkowa został powołany do życia Zespół Interdyscyplinarny. W skład jego wchodzi przedstawiciele: pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy. Zespół

Interdyscyplinarny ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych, bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią.

V. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH na ROK 2016.

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1. Dofinansowanie do szkolenia osobom, które pomagają uzależnionym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy domowej.
2. Dofinansowanie do zajęć związanych z psychoterapią osób uzależnionych.
3. Dofinansowanie do prawidłowego funkcjonowania placówek wsparcia dziennego – świetlic, Punktów Konsultacyjno-Informacyjnych oraz grup samopomocowych.

Zadanie 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Zwiększenie dostępności do pomocy psychospołecznej i prawnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin, a w szczególności dla osób doznających i stosujących przemoc poprzez prowadzenie poradnictwa prawnego w postaci Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
2. Zwiększenie kompetencji przedstawicieli służb w obszarze ochrony przed przemocą poprzez organizowanie szkoleń, porad, konferencji nt. procedury „Niebieskiej Karty” i zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Prowadzenie lokalnych kampanii informacyjnych, akcji edukacyjnych nt. zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Wnioskowanie do sądu w sprawie o zastosowanie leczenia odwykowego.
5. Współpraca różnych służb i środowisk w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie.
6. Tworzenie i finansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego – świetlic dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
7. Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym, w placówkach wsparcia dziennego - świetlicach oraz prowadzących zajęcia profilaktyczne z młodzieżą.
8. Finansowanie posiłków i innych form dożywiania dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
9. Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin dysfunkcyjnych.
10. Organizacja szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym a także w systemie przeciwdziałania przemocy.
11. Współpraca z Poradnią Odwykową „DORMED” w Grodkowie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Policją, sądem, kuratorami, szkołami, organizacjami pozarządowymi w sprawach uzależnienia oraz przemocy w rodzinie.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Prowadzenie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i psychologów.
3. Organizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych (dotacja).

4. Prowadzenie i finansowanie edukacji publicznej na temat profilaktyki uzależnień poprzez udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych.

5. Dofinansowanie do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

6. Finansowanie zatrudnienia pracowników prowadzących zajęcia sportowe w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

7. Prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży (dotacja).

8. Finansowanie zatrudnienia pracownika w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla młodzieży.

9. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu ograniczanie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

10. Prowadzenie edukacji z wykorzystaniem materiałów informacyjnych i edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

11. Zakup i dystrybucja wśród różnych adresatów materiałów edukacyjnych: broszur, plakatów, czasopism, ulotek i innych przedmiotów o charakterze profilaktycznym.

12. Finansowanie badań społecznych, sondaży, diagnoz i ekspertyz.

13. Wspieranie inicjatyw podejmowanych w zakresie promocji zdrowego trybu życia i organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży i dorosłych.

14. Doposażenie miejsc do prowadzenia zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach konstruktywnego spędzania czasu wolnego.

15. Organizacja czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych propagująca ideę trzeźwego oraz zdrowego stylu życia poprzez imprezy o charakterze edukacyjnym, artystycznym, sportowym, rekreacyjnym, np. festyny, konkursy, wycieczki i inne.

Zadanie 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

1. Współpraca z Poradnią Odwykową „DORMED”, grupami samopomocowymi, grupami młodzieżowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie działań wspierających profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Wsparcie organizacji i instytucji podejmujących działania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, profilaktyki zdrowotnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zadanie 5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji, zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Podejmowanie czynności kontrolnych punktów sprzedaży napojów alkoholowych ponadto działań interwencyjnych w przypadkach łamania przepisów ustawy.

2. Sporządzanie opinii w zakresie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

3. Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku przewidzianym przez ustawę.

4. Finansowanie badań wydawanych przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.

VI. PODMIOTY WSPÓLPRACUJĄCE ORAZ ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU.

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Ośrodek Pomocy Społecznej.

3. Komisariat Policji.
4. Centrum Psychologii Zdrowia DORMED – oddział w Grodkowie.
5. Szkoły.
6. Organizacje pozarządowe.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za każdy udział w posiedzeniu komisji i kontrolach placówek sprzedaży napojów alkoholowych w wysokości 7-krotnej diety przysługującej pracownikowi z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju obowiązującej 2016 roku. Wynagrodzenie za udział w pracach Komisji jest wypłacane na podstawie imiennej listy obecności.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU.

Środki na realizację niniejszego Programu pochodzą z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.